Docnr16

Stichting Landgoed Windesheim
Windesheimerweg 2
8015 PR ZWOLLE

Gemeente Raalte
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 140
8100 AC Raalte

Datum: 17 september 2025
Ref.no.: TS/891-144
Betreft: Zienswijze tegen ontwerp projectbesluit Hondemotsweg-Stobbenbroekerweg op 3 locaties te Raalte, alsmede tegen het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonnepark met bijbehorende voorzieningen (zaaknummer: 0177ESUITE696712023)

Geacht College,

Middels deze brief maak ik namens Stichting Landgoed Windesheim (tevens eigenaar van Landgoed De Velner) bezwaar tegen uw voornemen om een projectbesluit, als bedoeld in artikel 3.10 van de Wabo, te nemen voor het realiseren van een zonnepark met bijbehorende voorzieningen met een instandhoudingstermijn van 25 jaren, op gronden die uitsluitend bestemd zijn voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf aan de Hondemotsweg-Stobbenbroekerweg in Raalte. Tevens maak ik bezwaar tegen het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonnepark met bijbehorende voorzieningen, het aanleggen en aanpassen van uitritten, het uitvoeren van werkzaamheden en het afwijken van het bestemmingsplan aan de Hondemotsweg-Stobbenbroekerweg op drie locaties te Raalte (zaaknummer: 0177ESUITE696712023).

De gemeenteraad heeft op 26 juni 2025 (ondanks meerdere amendementen) een ontwerp verklaring van geen bedenkingen (VVGB) afgegeven voor de afwijking van het bestemmingsplan ex. artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht ten behoeve van een zonnepark met bijbehorende voorzieningen aan de Hondenmotsweg-Stobbenbroekerweg op drie locaties te Raalte, middels deze brief maak ik ook bezwaar tegen deze ontwerp VVGB.

Laatstelijk, namelijk op 13 mei 2025(zie bijlage) heeft de Stichting ook al haar zorg uitgesproken.

Landgoed De Velner
Stichting Landgoed Windesheim is eigenaar van landgoed De Velner, een ruim 100 hectare groot landgoed, bestaande uit monumentale lanen (o.a. de Velnerallee), bossen, landbouwgrond en twee boerderijen, waarvan één op de plek van de voormalige havezathe. Het landgoed ligt haast tegen het project aan, namelijk direct ten westen van waar nu het zogenaamde “Energielandgoed Raalte” wordt voorzien. Op de volgende pagina wordt de ligging van landgoed De Velner ten opzichte van de zonneparken weergegeven. Stichting Landgoed Windesheim is van mening dat een grootschalig zonnepark tussen fraaie landgoederen in Raalte op gespannen voet staat met het landschap op de betreffende locatie.

Rentmeester
telefoonnummer:
e-mail: rentmeester@landgoedwindesheim.nl
website: landgoedwindesheim.nl
bankrekeningnummer: NL61ABNA0459089404

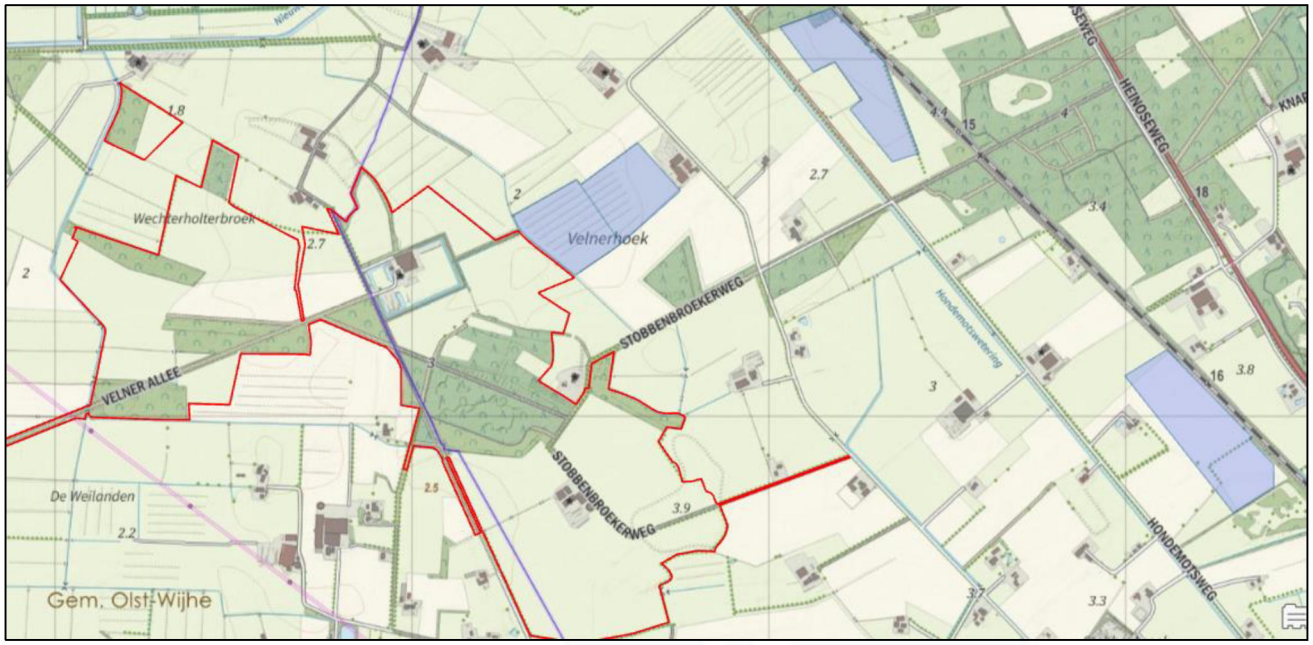

Argumenten tegen de zonneparken

Landschappelijke en cultuurhistorische schade

- De percelen waarop de zonneparken zijn voorzien liggen in een landschap dat (volgens eerdere adviezen van Het Oversticht) als hoog cultuurhistorisch en landschappelijk gevoelig wordt bestempeld. De openheid, het coulisselandschap, zichtlijnen, en karakteristieke elementen (boerderijen, houtwallen, erven etc.) zijn kwetsbaar. Voorbij wordt gegaan aan hetgeen [redacted] heeft aangegeven. Dit soort ingrepen horen niet thuis in een eeuwenoud, goed bewaard gebleven cultuurlandschap (De Stentor 26 juni 2025).
- De toevoeging van grote industriële installaties (transformatoren / klantstation) versterkt de visuele impact aanzienlijk: hoogtes, zichtbaarheid van stroommasten/leidingen, en mogelijk hekwerk/lichtvervuiling / geluidsoverlast kunnen het karakter verder aantasten.

Verlies van beleving, zichtkwaliteit en woongenot

- De aanleg van deze grootschalige zonneparken op deze plek zal leiden tot een ernstige aantasting van het open landschap en het karakter van het buitengebied. Het gebied heeft momenteel een landelijk, agrarisch en/of natuurlijk karakter, wat door de komst van de zonnepanelen volledig zal veranderen.
- Alle omwonenden, waaronder onze pachters, zullen te maken krijgen met een veranderd uitzicht, mogelijk uitzicht op technologische constructies in een voorheen open agrarisch / landschappelijk gebied.
- De waarde van omliggende woningen daalt door de verminderde ruimtelijke kwaliteit.
- De beleving van het landschap door wandelaars, fietsers en recreanten verandert drastisch in negatieve zin.

Onevenwichtige ruimtelijke ordening

Hoewel duurzame energieopwekking belangrijk is, dient dit zorgvuldig en evenwichtig te worden afgewogen met andere ruimtelijke belangen. In dit geval zijn er alternatieven mogelijk zoals het benutten van daken van woningen, bedrijven en parkeerplaatsen. Het is onwenselijk om kostbare landbouwgrond of natuurgebied op te offeren terwijl veel daken en andere verstedelijkte gebied onbenut blijven. Zeker gezien het feit dat netcongestie een echt knelpunt is. In veel gebieden, zo ook in Raalte, kunnen nieuwe zonneparken momenteel

niet eens worden aangesloten op het elektriciteitsnet, zie onderstaand de capaciteitskaart van het elektriciteitsnet. De rode kleur geeft aan dat er weinig tot geen capaciteit is voor nieuwe grootschalige teruglevering van energie.

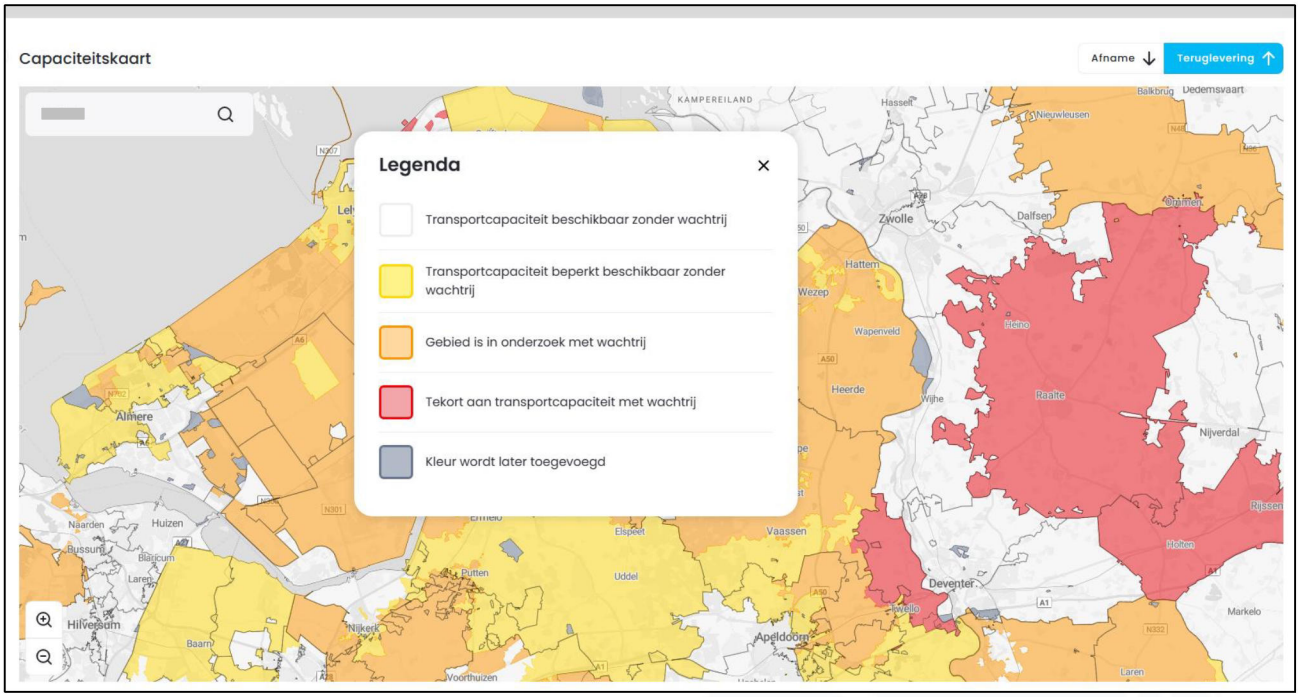

Onzekerheden rondom milieu, gezondheid en veiligheid

- Transformatorstations veroorzaken terecht zorgen over mogelijke gezondheids- en veiligheidsrisico's, zoals blootstelling aan elektromagnetische velden, hinderlijk bromgeluid en de gevaren bij calamiteiten zoals brand of kortsluiting.
- Waterhuishouding / bodem: aanleg en onderhoud kunnen gevolgen hebben voor afstroming, grondwaterniveau en bodemstructuur, met name in lagere of natte delen.

Participatie, draagvlak en alternatieven

- Op grond van de Richtlijnen zonneparken in de gemeente Raalte 2.0 dient er sprake te zijn van een dialoog met de omgeving (één van de vijf basisuitgangspunten voor een zonnepark!). Hoewel er een participatieproces is aangegeven, blijkt wel uit diverse inspraakreacties dat omwonenden zich niet gehoord voelen. Ook is onduidelijk of alternatieve locaties of vormen (minder zichtbare plekken, gecombineerd met bestaande infrastructuur) serieus zijn onderzocht.
- Er is ook sprake van politiek en maatschappelijk debat, waaronder amendementen van o.a. CDA en anderen die vragen om het initiatief (gedeeltelijk) van tafel te halen of in ieder geval strenger te beoordelen.

Conclusie
Gelet op bovengenoemde argumenten verzoek ik u om het ontwerpprojectbesluit niet vast te stellen en de omgevingsvergunning te weigeren.

Daarnaast merk ik op dat het zorgwekkend is dat er voor zover bekend onvoldoende gedetailleerde en transparante informatie beschikbaar is over de maatregelen die worden genomen om de risico's van transformatorstations te beperken. Ik verzoek de verantwoordelijke instanties dringend om:

- Heldere en gedetailleerde informatie te verstrekken over de mogelijke risico's van transformatorstations voor de gezondheid en veiligheid van omwonenden.
- Concrete en aantoonbare maatregelen te presenteren die genomen worden om elektromagnetische straling, geluidshinder en veiligheidsrisico's bij calamiteiten effectief te mitigeren.
- Regelmatige monitoring en rapportage te waarborgen, zodat de effecten op lange termijn transparant en controleerbaar zijn.

Verder verzoek ik om:

- Een onafhankelijke aanvullende milieueffectrapportage (of een vergelijkbaar onderzoek) waarin de effecten van de transformatorstations/klantstation op milieu, landschappelijke inpassing, veiligheid en gezondheid voor omwonenden duidelijk worden beschreven.
- Herbeoordeling van de inpasbaarheid in het landschap, met heroverweging van de locatiekeuze (inclusief onderzoek naar alternatieve locaties nabij verstedelijkte gebieden), schaal en vorm van de technische voorzieningen, inclusief vergroening, afscherming, en ligging uit zichtlijnen.

Hoogachtend,
Namens het bestuur van Stichting Landgoed Windesheim

rentmeester

Bijlage: Brief 13-5-2025 aan College

Stichting Landgoed Windesheim
Windesheimerweg 2
8015 PR ZWOLLE

Gemeente Raalte
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 140
8100 AC Raalte

Datum: 13 mei 2025
Ref.no.: TS/891-085
Betreft: Zorg uitspreken over het advies van het Oversticht over aanvullingen landschappelijke inpassing Zonnepark Energielandgoed Raalte

Geachte College,

Namens de Stichting Landgoed Windesheim (tevens eigenaar van Landgoed De Velner) spreken wij onze grote zorg uit over het advies van het Oversticht d.d. 8 april 2025.

Het Oversticht adviseert positief over de geplande maatregelen om het zonnepark beter inpasbaar te maken in het landschap. Een dergelijk advies brengt de mogelijke komst van het Zonnepark Energielandgoed Raalte steeds dichterbij, hetgeen wij geen goede zaak vinden.

Dit advies stapt te makkelijk heen over het feit, dat de enkele komst van een dergelijk zonnepark reeds afbreuk doet aan het huidige kleinschalige coulisselandschap, hoe goed men deze dan ook denkt in te passen. De gebiedsvreemde elementen blijven immers zichtbaar, al wordt het aanblik door diverse maatregelen verzacht. Weliswaar worden blijkbaar de vereisten getalsmatig gehaald maar de voorwaarde blijft dat de omvang en de inpassing passend is in de omgeving. In het advies wordt gezegd dat verandering inherent is aan het landschap en dat de nieuwe ontwikkeling een meerwaarde kan zijn voor deze locatie. Verandering in de landschappen waren in de afgelopen decennia echter grotendeels gebiedseigen (organisch) van aard. Thans hebben wij te maken met grotendeels gebiedsvreemd materiaal waardoor een zonnepark meer weg heeft van een industrieterrein, hoeveel moeite er ook wordt gedaan om het zo goed mogelijk in te passen.

Voorbij wordt gegaan aan het feit dat het draagvlak voor windmolens en zonnepanelen tanende is vanwege de effecten op het milieu (met name de milieuvervuilende fabricage elders in de wereld, de bouw ter plekke, en bescheiden recyclebaarheid). Factoren die lange tijd onderbelicht zijn geweest. Windmolens en zonnepanelen maken gas niet overbodig, kernenergie wel. De politiek begeeft zich nu nog op twee sporen (windmolens & zonnepanelen & gas enerzijds en kernenergie anderzijds) maar dat zal op den duur niet houdbaar zijn. Steeds meer wordt kernenergie daarom gezien als de oplossing voor de groeiende energiebehoefte. Windmolens en zonnepanelen zijn in die optiek niet duurzaam en het is in dat licht zorgwekkend dat de bouw van zonneparken met een levensduur van ca. 20-30 jaar heden ten dage nog worden vergund.

Rentmeester
telefoonnummer:
e-mail: rentmeester@landgoedwindesheim.nl
website: landgoedwindesheim.nl
bankrekeningnummer: NL61ABNA0459089404

Ook gaat men voorbij aan het intussen in den lande erkende fenomeen “Landgoedbiotoop”. Daarbij erkent men dat de invloedsfeer van een landgoed verder reikt dan de landgoedgrenzen en vice versa. De invloedsfeer van nieuwe ontwikkelingen (waaronder gebiedsvreemde elementen) reikt dus ook verder dan de grenzen van die nieuwe ontwikkelingen. Steeds meer is men ervan bewust dat men met die verder reikende invloedsfeer uiterst prudent dient om te gaan, omdat eenmaal verloren landschappelijk schoon niet terug te halen valt. Wat dat betreft moet opgemerkt worden dat enkel het deelgebied 3 (nabij het Relaer) wordt gezien als uiterst gevoelig vanwege de erfgoedwaarde, maar Landgoed De Velner heeft even zozeer erfgoedwaarde. Daar wordt aan voorbij gegaan.

Gelet op het bovenstaande zijn wij van mening dat de kwaliteit van het landschap met de komst van dit zonnepark niet wordt verrijkt, dit zonnepark geen meerwaarde geeft aan de ruimte en dit zonnepark geen positief effect heeft op de omgeving en de beleving van het landschappelijk schoon. Noch op de korte termijn, noch op de lange termijn.

Hopende u te hebben kunnen overtuigen, verblijven wij.

Met vriendelijke groet,

rentmeester